

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27.02.2002, sp. zn. 2 To 30/2002, ECLI:CZ:VSPH:2002:2.TO.30.2002.1

Číslo: 42/2003

Právní věta:

Znak „opakovaně“ uvedený v ustanovení § 37a odst. 1 písm. b) tr. ř. o vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování je splněn, jestliže se obhájce za stanovených okolností nedostaví k úkonům trestního řízení alespoň dvakrát.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 27.02.2002

Spisová značka: 2 To 30/2002

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obhájce

Předpisy: § 37a odst. 1 písm. b) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze zamítl stížnosti obžalovaného R. B. a jeho obhájce JUDr. V. D. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2002 sp. zn. 2 To 30/02.

Z o d ů v o d n ě n í :

U Městského soudu v Praze probíhá řízení o odvolání v trestní věci obžalovaného R. B. a dalších dvou spoluobžalovaných pro trestný čin vydírání podle § 235 odst. 1 tr. zák. i jiné trestné činy, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 1 T 22/2000.

Ve veřejném zasedání, jež bylo o podaných odvoláních konáno dne 5. 2. 2002, rozhodl městský soud usnesením sp. zn. 5 To 637/2001, že JUDr. V. D., zvolený obhájce obžalovaného R. B., se podle § 37a odst. 1 písm. b) tr. ř. vylučuje z obhajování v této trestní věci.

Proti tomuto usnesení podal včasnou stížnost jednak obžalovaný R. B. a jednak i vyloučený obhájce JUDr. V. D.

Zatímco obhájcová stížnost nebyla blíže zdůvodněna, obžalovaný uvedl, že jeho obhájce měl určité vážné důvody k tomu, že se k veřejnému zasedání odvolacího soudu nedostavil. Podle obžalovaného

odvolací soud rozhodl předčasně, když měl vyčkat obhájce vysvětlení jeho absence. Obžalovaný zdůraznil, že tento obhájce jej obhajuje již od počátku trestního řízení, takže je s problematikou věci dobře seznámen. Z obsahu stížnosti obžalovaného je proto patrné, že obžalovaný se jí domáhá zrušení napadeného usnesení.

Vrchní soud v Praze především zkoumal, zda podané stížnosti jsou podle § 141 odst. 2 tr. ř. přípustné, když směřují proti usnesení odvolacího soudu. Se zřetelem k ustanovení čl. 6 odst. 1, věty první, Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod Rady Evropy (publ. pod č. 209/1992 Sb.) a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod dospěl k závěru, že jde o stížnosti směřující proti usnesení, které se zásadním způsobem dotýká práva na obhajobu, a je tudíž nezbytné, aby takové usnesení bylo v opravném řízení přezkoumatelné. Vrchní soud proto, ve shodě s judikaturou Ústavního soudu i Nejvyššího soudu (např. usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2001 sp. zn. [15 Tvo 165/2001](#)), dospěl k závěru, že podané stížnosti jsou přípustné.

Když však vrchní soud podle § 147 odst. 1 tr. ř. přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení i řízení, jež mu předcházelo, dospěl k závěru, že obě podané stížnosti jsou nedůvodné.

Jak městský soud v odůvodnění napadeného usnesení správně argumentuje, obžalovaným zvolený obhájce JUDr. V. D. se v této trestní věci již třikrát nedostavil k hlavním líčením, konaným u soudu prvního stupně ve dnech 21. 8. a 15. 11. 2000 a 2. 3. 2001. Přitom k hlavnímu líčení konanému 21. 8. 2000 se nedostavil bez jakékoliv omluvy. Svoji neúčast u hlavních líčení konaných ve dnech 15. 11. 2000 a 2. 3. 2001 sice těsně před jejich konáním omluvil (v prvním případě poruchou osobního automobilu, ve druhém nemocí), ovšem ani v těchto případech nezajistil účast svého zástupce. K veřejnému zasedání odvolacího soudu konanému dne 5. 2. 2000 se opět nedostavil bez jakékoliv omluvy.

Podmínka ustanovení § 37a odst. 1 písm. b) tr. ř. na vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování, jestliže se „opakovaně“ nedostaví k úkonům trestního řízení, při nichž je jeho účast nezbytná, je podle přesvědčení vrchního soudu splněna již za situace, že obhájce se k úkonům trestního řízení tato nedostaví alespoň dvakrát. To se v daném případě stalo, když za tuto opakovanou neúčast je třeba považovat jednak obhájcovu neúčast při hlavním líčení konaném u soudu prvního stupně dne 21. 8. 2000 a jednak jeho neúčast při veřejném zasedání odvolacího soudu dne 5. 2. 2000. I když institut vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování podle § 37a tr. ř. byl zaveden až novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 265/2001 Sb. s účinností od 1. 1. 2002, ze smyslu tohoto institutu i z obecně uznávaného výkladu trestněprávního pojmu „opakovaně“ je zřejmé, že poslední případ této nedisciplinovanosti obhájce vedoucí přímo k jeho vyloučení z obhajování se sice musí udát již za účinnosti aplikovaného předpisu, ovšem dřívější případy této nedisciplinovanosti, které tento pojem opakovanosti spoluvytvářejí, se mohou udát i před jeho účinností. V posuzované trestní věci pak není bez významu ani skutečnost, že obžaloba v ní napadla před více než dvěma lety a že obžalovaný R. B. se nachází ve vazbě (byť v jiné trestní věci).

Protože při rozhodování městského soudu o vyloučení advokáta JUDr. V. D. jako obhájce z obhajování obžalovaného byly splněny i další zákonné podmínky § 37a odst. 1 písm. b), odst. 3 tr. ř. (obhájce byl o úkonech trestního řízení řádně a včas vyrozuměn a obžalovanému a obhájci bylo umožněno, aby se k věci vyjádřili), nezjistil vrchní soud nic, co by svědčilo pro jiné rozhodnutí, než jaké učinil soud prvního stupně. Stížnosti obžalovaného i jeho dosavadního obhájce proti napadenému usnesení městského soudu byly proti vrchním soudem jako nedůvodné podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuty.